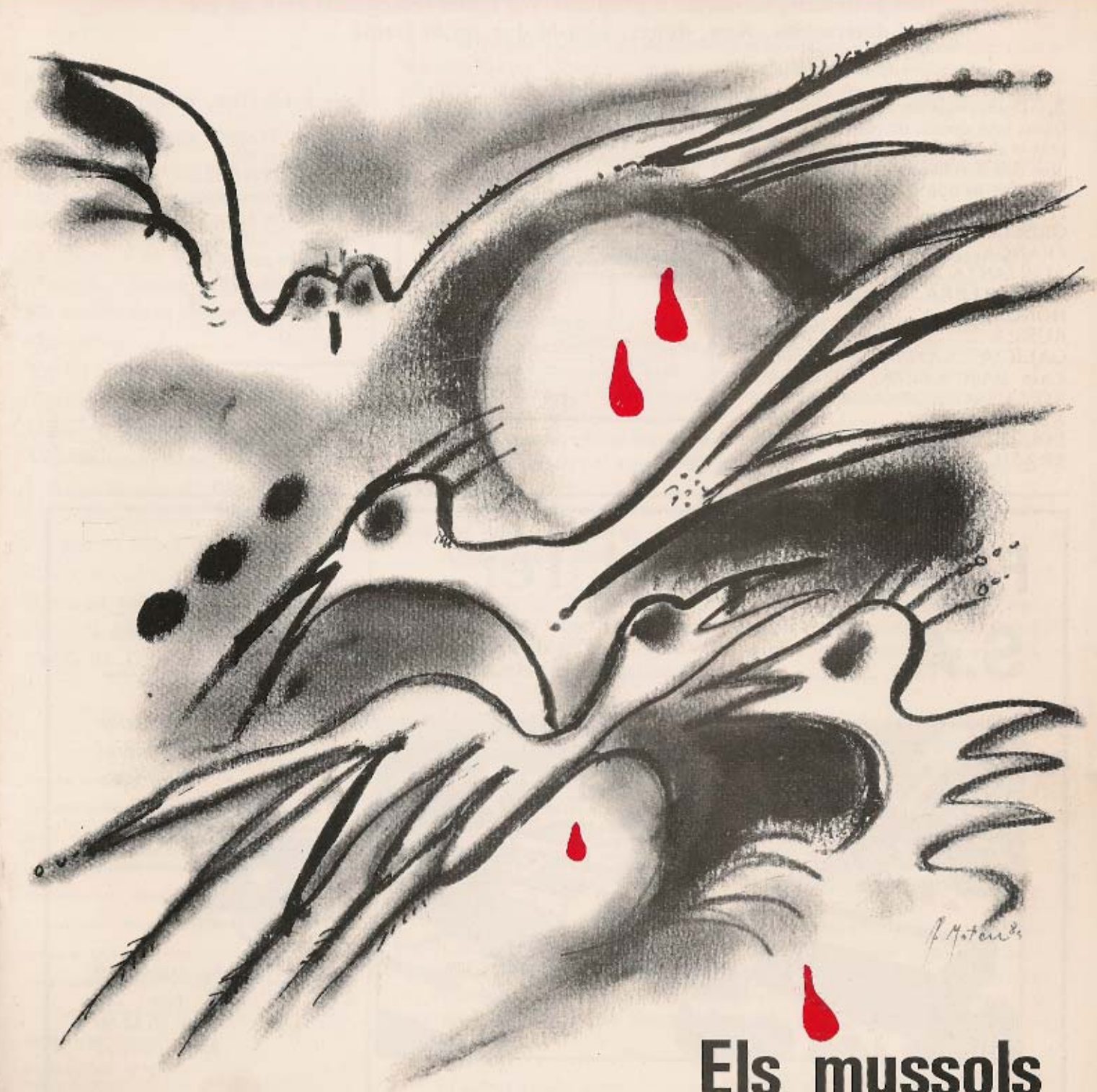

CASAL DE JUBILATS DE SALT

la farga

ANY IV - N.º 59 - SETEMBRE 1984

Els mussols al Pla de Salt

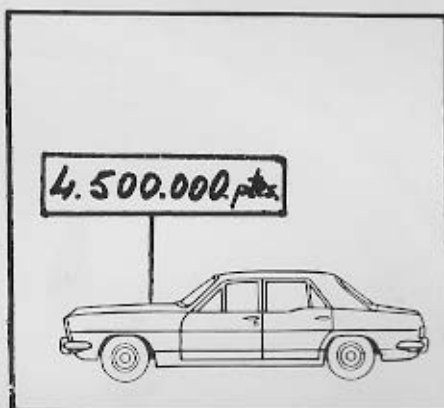
(Pàgines 10, 11, 12 i 19)

La Comissió Municipal de Normalització també ha fet vacances. És per això que aquesta Farga Làctica no fa referència a cap gremi concret sinó que tracta de l'ESTIU. Quan la Comissió reempregui les seves activitats, tornarem a proposar-vos temes relacionats amb un gremi determinat. Apa, doncs, som-hi que no hi érem!

2.—Durant aquestes vacances molts catalans hem decidit de conuiu amb la gent d'altres països. Però ja sabem el nom dels seus habitants? Completeu la llista que us donem:

ITÀLIA.....Italianos
GRÈCIA.....Grecs
FRANÇA.....Francesos
ALEMANYA.....Alemanys
ANGLATERRA.....Anglesos
HONGRIA.....
RÚSSIA.....Russos
GALÍCIA.....Gallecs
PAÍS BASC.....Bascos
ROMANIA.....
XINA.....Xinesos
POLÒNIA.....Polonesos
BRASIL.....

1.— JEROGLÍFIC

Amb què hi heu anat, a Txecoslovàquia?

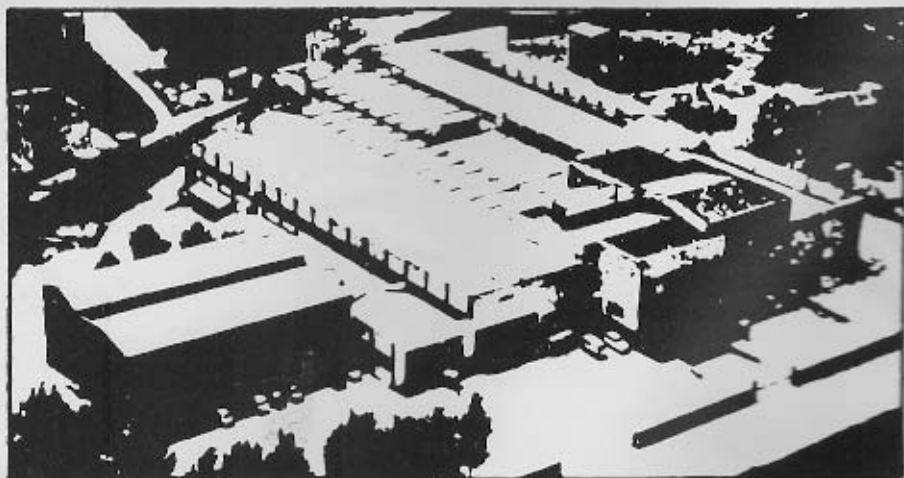
3.— Endevina, endevineta

Entro per les cases
sense cap permís,
si el balcó obert trobo
també em poso al llit.
El malalt em cerca,
no surto de nit.
Rumia una estona
que ja massa he dit.

Solucions:

1.— Amb autocar.
2.— Hongaresos, Romanesos, Brasilers.
3.— El sol.

Frigorífics del Ter, S.A.

Escorxador
General
Frigorífic

Carrer Major, 419
Apart. 239
Tel. 20 42 50
SALT (Girona)

REPARTIMENT DIARI DE CARNS DE PORC I VOVÍ

Sumari

SUMARI

Farga Làctica.....	2
Es mor, la Festa Major?.....	3
Activitats a dojo al Casal.4 i 5	
La realitat d'una olímpada...6	
Protecció de La Selva.....	7
El cistell a la porta.....	9
Mussols, xibeques i gamarussos. Els rapinyaires nocturns al Pla de Salt.....	10 i 11
Xavier Sunyer i Bover (Ecòleg).....	13
Jaume d'Urgell captiu a Xàtiva.....	15
L'Avi Pau ens diu adéu.....	17
L'esclat de l'alba.....	17
Propostes per a un estiu diferent.....	18
L'acudit foll.....	19
La vida amb humor.....	19
Taula de La Farga	19

Portada: Lluís Mateu

Consell de Redacció: Lluís Mateu, Quim Pla, Miquel Casellas, Narcís Burch, Guillem Terribas, Martí Fira, Joan Boada, Ventura Pau, Jaume Bosch, Joan Ros, Josep M.ª Macià, Francesca Laguarda, Emili Gispert, Joan Torres i Manuel Lladó (fotògraf).

Publicitat: Josep Cebrián i Marta Vilagrán.

Compaginació i disseny: Marel Mesquita.

Correcció: Antoni Ruscalleda.

Administració: Miquel Casellas i Josep Cebrián.

Distribució: Josep Cebrián, Josep Gasiot i Pitu Gel.

Tiratge: 1.300 exemplars.

Reducció: Casal de Jubilats.
Passeig Verdaguier, 1 - Tel. 23 04 98 SALT.

Impressió: Pagès Imprenta Anglès
Tel. 42 01 07

Dipòsit Legal: GI 356/79

La Farga no es fa responsable dels articles que apareixen en aquesta revista, responsabilitat que recau en els seus autors.

Es mor, la Festa Major?

Un altre any, pel juliol, i amb una fredor ambiental que troba el qui no és esperat, ha arribat la Festa Major, i ja fa uns anys que ens sembla que arriba un xic trista, com encongida, d'aquí la nostra pregunta ens serveix de títol.

Però aquest fenomen de fredor ambiental només es produeix amb la Festa Major. Observeu sinó, i en contraposició al que afirmem, l'esplendor i floreixement de les petites Festes de Barri, aquestes sí que la gent les espera, hi participa i les viu.

Doncs, què li passa a la Festa Major? Hem recollit comentaris per a tots els gustos i tothom s'atreveix a dictaminar-li una nova xacra fins ara desconeguda:

- Que si la data, a finals de juliol, és molt dolenta per les vacances...
- Que si l'amplaçament de l'envalat margina un sector de la població...
- Que si no es porten bons espectacles no hi haurà gent...
- Que si es cobren els abonaments i les entrades molt cares...
- Que si es fan massa balls i poques sardanes i actes populars...
- Que si es gasten massa diners en sardanes i actes populars i es fan pocs balls...
- Que si aquesta Comissió de Festes són uns «carques», que només fan venir orquestres d'aquells temps, en lloc de portar conjunts de Rock...
- Que si aquest «jovent» de la Comissió són uns beneïts, que només fan venir conjunts de peluts a fotra fressa...
- Que... (aquí podeu afegir-hi tot el que vulgueu).

De segur que tots els diagnòstics, gratuïts i ben intencionats que ofereix la gent, tenen algun aspecte a tenir en compte, però el remei eficaç encara ningú no l'ha trobat, i ens fa la impressió que existeix i s'ha de buscar aferrissadament.

Sense voler ser messiànics, ni posseïdors de la veritat absoluta, creiem honestament que la solució de la Festa Major passa per la renovació dels criteris que han de configurar la Festa; creiem que s'ha de replantejar tot, de cap a peus, sense posicions rígides de sortida; s'ha de qüestionar la data, l'envelat, el finançament, l'emplaçament, els actes populars, els actes de pagament, i, possats a qüestionar, també la pròpia existència d'una Comissió de Festes s'ha de qüestionar, perquè segons quin tipus de Festa es faci no tindria sentit la seva existència.

L'Ajuntament i les entitats de Salt tenen ara tot un any per debatre, esmenar i replantejar de nou una Festa Major que sigui esperada i participada per més saltenes, i creiem que és l'hora de posar fil a l'agulla per evitar que l'any vinent se'ns torni a presentar una Festa Major encara més apagada o que potser se'ns mori i l'any vinent ja no arribi la Festa Major.

El debat queda, doncs, obert... Revifem la FESTA MAJOR, Fem-la viva entre tots!

Activitat a dojo al Casal

Excursions.—

4 juliol (Camprodon i Setcases).—

Sortint de bon matí, va donar-nos temps per arribar a l'hora d'esmorzar a Setcases, després vàrem pujar fins a l'estació d'esquí de VALLTER 2000, en una deliciosa passejada per les falques de la muntanya, amb unes meravelloses vistes. Per dinar vàrem baixar de nou a Setcases i a Can Musiques vàrem gaudir d'un bon dinar. A la tarda, ja a Camprodon visitàrem la fàbrica de Galetes Pujol, que fou molt interessant i «dolça».

Cinema.—

12 juliol. Dins el Cicle de projeccions de Cinema, es va oferir la pel·lícula «Jugando a papás», que va resultar molt entretinguda. Degut a la calor que fa a la Sala d'Actes, es va suspendre el cicle fins passat l'estiu, en què es reprendrà amb caràcter quinzenal.

Treballs manuals.—

Amb motiu de la Festa Major, el Casal va convocar el segon Concurs de Treballs Manuals, per als socis del Casal, que va ser un èxit de participació. Els guanyadors varen ser els següents:

Dames:

Enriqueta Alech
Angelina Galó
Dolors Gamundi
Corona Canals

Homes:

Joan Pedra
Josep Palmada
Manel Macias
Florenci Mas

Infantils:

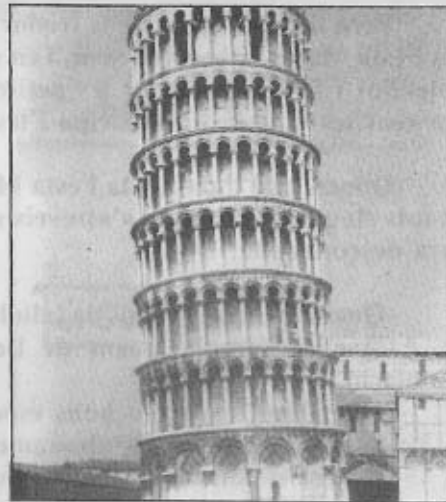
Gerard Terme
Ricard Gamundi
Cora Gamundi.

Excursió d'estiu: Itàlia '84:

Com ja havíem anunciat a través de «La Farga», el Casal va organitzar, del 2 al 9 d'agost, una Excursió a Itàlia. Intentarem fer un breu resum de l'itinerari.

Dia 2: Salt-Nice-Pisa.— Sortida a les 5 del matí, dia pràcticament de viatge, amb parada a Nice per dinar. Sopar i dormir a Pisa, on per cert, tenen uns rantells molt «pessigants».

Dia 3: Pisa-Asís-Roma.— Al matí, vàrem visitar la famosa Torre Inclinada i seguidament ens vàrem traslladar a Asís, on després de dinar (al segon dia ja n'hi havia que havien avorrit la «pasta italiana») vàrem visitar la Basilica de Sant Francesc. Després continuàrem cap a Roma.

Dia 4: Roma.— Vàrem començar la jornada amb la visita als Museus Vaticans, on a través d'aquelles immenses i inacabables sales, vàrem quedar «saturats» d'art; no cal dir que vàrem quedar bocabadats amb les pintures de Miquel Àngel de la Capella Sixtina. Després de dinar vàrem fer la visita de la Basilica de Sant Pere, on t'impresiona i et fa sentir petit situar-te en la immensa Plaça i veure't voltat de les gegantines columnes de Bernini. L'interior de la Basilica que és majestuós i l'aire d'espiritualitat que l'envolta et corprèn, és tot un seguit de tresors artístics, destacant-hi «La Pietat» de Miquel Àngel.

A la nit com que no podíem perdre el temps dormint, vàrem fer una visita a Roma, amb la famosa Fontana de Trevi, la Plaça d'Espanya i la Plaça Navona, centres neuràlgics de la vida nocturna de Roma.

Dia 5: Roma.— Al matí, i sortint-nos una mica del programa, vàrem fer una excursió a Castelgandolfo, per assistir a l'Àngelus resat pel Papa, Joan Pau II, voltats per una multitud de totes les races i països, que com nosaltres estaven impressionats pel moment i la personalitat del Papa. A la tornada vàrem visitar Sant Joan de Letrà. També recorreguérem les Catacumbes de Sant Calixte i la famosa ampliació moderna de Roma (E.U.R.). A la nit vàrem anar a fer un volt al Gianicolo, muntanya prop de Roma des d'on es divisa tota la ciutat il·luminada.

Dia 6: Roma-Florencia.— Després d'esmorzar vàrem enfilarnos cap a Florència, d'on podem dir que tota la ciutat és un museu, amb els seus Palaus senyorials, el Mercat de la Palla, el Pont Vell, etc. El dia se'ns va fer curt; certament que a Florència tenen massa meravelles juntes.

Dia 7: Florència-Venècia.— Després d'esmorzar vàrem emprendre el camí de Venècia, on vàrem arribar a l'hora de dinar. A la tarda vàrem fer la visita d'aquesta singular ciutat; un petit vaixell «vaporetto», ens va passejar pels principals canals fins a la Plaça de Sant Marc, amb el Palau Ducal i la Catedral de Sant Marc, és certament una ciutat plena de palaus i monuments, on cada pont és artístic i les barques que es passeggen amunt i avall dels canals tenen un encant especial. I al vespre, després de sopar vàrem fer una passejada amb gòndola amb cantant i acordió compresos, que va resultar molt romàntica.

Dia 8: Venècia-Milà.— De bon matí vàrem abandonar el magnífic Hotel on ens hostatjàvem, el millor de tota l'excursió i un «vaporetto», ens va conduir fins a l'illa de Murano, on es produeix el meravellós vidre amb les més diverses formes i figures. En un forn vàrem fer-nos una petita demostració. Després de tants dies, els Srs. Ayuso vàren poder trobar els telèfons que cercaven des del primer dia. Acabat de dinar vàrem emprendre ja el retorn, direcció cap a Milà, amb el temps just per veure la seva meravellosa catedral.

Dia 9: Milà-Aix en Provença-Salt.— Dia destinat a viatjar de retorn cap a casa, amb una parada a Mònaco on la pluja va privar-nos de fer una visita més extensa, i a continuació cap a casa, parant a dinar a Aix en Provença (França).

Va ser, doncs, una sortida molt interessant i tots vàrem tornar a casa cansats, però satisfets; els més «llançats» ja parlen de preparar una altra sortida per l'any que ve, i sona el nom d'ÀUSTRIA; ja us informarem si hi ha notícies. La felicitació a VIATGES APEX, S.A., que, mitjançant el Sr. Demetri, va tenir cura de l'organització del viatge, que va ser senzillament perfecte, incloent-hi el guia Sr. Fonalleras, que va resultar un gran company de viatge.

Vetllades d'estiu 1984.—

Aquest any, la Junta del Casal, amb l'ànim de donar Vida al Casal durant els mesos d'estiu, va organitzar un seguit d'actes els divendres a la nit; sortosament, aquesta idea va tenir ressò i vàrem trobar molta col.laboració; destaquem el patrocini de la Diputació de Girona, la Caixa d'Estalvis Provincial, La Caixa de Pensions, Salt Sardanista i l'Ajuntament de Salt.

Dia 20 de juliol: Cinema Al pati del Casal vàrem projectar la pel·lícula «The French connection» (Contra el imperio de la droga).

Dia 10 d'agost: Coral infantil «Fonts de Salitja».— Aquesta coral va oferir-nos

un recull de cançons tradicionals catalanes i també algunes peces modernes adaptades per a coral, que resultaren molt al gust dels assistents.

Dia 17 d'agost: Sardanes. «Cobla Ciutat de Girona». Amb l'ajut en l'organització de Salt Sardanista, vàrem gaudir d'una brillant ballada de sardanes.

Dia 24 d'agost: Teatre. «Viatge de nuvis».— L'Elenc Santperenc, va fer-nos passar una nit entre el riure i el somriure continu amb els embolics de la comèdia que vàren representar; els assistents en vàrem sortir molt satisfets.

Dia 31 d'agost: VII.ª Cantada d'Havaneres.— Amb el «Grup Port Bo». Una nova edició de la Cantada d'Havaneres ha estat possible amb la col.laboració de La Caixa. La nit hi va acompanyar i el cremat va córrer a dojo. A la mitja part es va rifar un pernil que gentilmente ens va regalar l'amic Josep Lluís Escudé. Les 800 persones que ens vàrem trobar a les Havaneres gaudírem molt amb les cançons que anava desgranant el grup de cantaires.

El balanç que fa la Junta d'aquestes Vetllades d'Estiu, és globalment molt positiu, si bé els primers dies estàvem molt decebut per l'escassa assistència als primers actes. Ens agradaria que els socis ens fessin arribar les seves opinions i preferències, per a rectificar o modificar properes edicions de les Vetllades d'Estiu, a fi que resultin més participatives.

**RADIO
INGELATS**

TELEVISIO
ALTA FIDELITAT
AMPLIFICACIÓ
ELECTRODOMÈSTICS
PETITS DOMÈSTICS
DISCS I CASSETTES

DISTRIBUIDOR DE:

TVC
HI-FI
CAMARES TVC
PANTALLES GEGANTS TVC
MATERIAL PROFESSIONAL

SONY

Carrer Angel Guimerà, 63
Tel. 23 62 15
SALT (Girona)

La realitat d'una olimpíada

L'olimpíada de «Los Angeles-84» ja és història: ara el futur és per a «Seül-88».

Un esdeveniment com aquest, una olimpíada, no es pot deixar de cap de les maneres de banda, sobretot per les grans repercussions que ha tingut en els mitjans de comunicació (televistó, premsa, ràdio...) arreu del món.

La transcendència del fet ha acaparat l'habitual atonia informativa de l'estiu, i durant unes setmanes va desplaçar les avorrides emissions dels programes de la «tele». També aquest esdeveniment va evitar que els periodistes es tranquil·lissin la closca inventant-se notícies sensacionals per omplir les pàgines dels diaris, com les de la famosa serp del llac Ness, que cada any per aquestes dates apareix des de les seves profundes aigües a la superfície, per intentar cruspir-se algun o altre despistat turista que envaeix la seva tranquil·la intimitat.

L'olimpíada de «Los Angeles» ha donat per a superar això i molt més. Els repòrters i periodistes, inclosos els de la premsa més furtiva, han tingut notícies a dojo.

Els organitzadors dels Jocs Olímpics de Los Angeles varen preparar una olimpíada al més pur estil americà, valgui la redundància. Només ells podien fer una organització així, ja que nosaltres, pobres, en aquest tipus de muntatge no som més que uns simples escolanets.

Cal recordar que l'antic «Pueblo de Nuestra Señora de Los Angeles», fundat per espanyols com recorda un monòlit de la ciutat, s'ha transformat en una megàpolis de dotzenes de quilòmetres de llargada, creuada per increïbles autopistes superposades les unes damunt les altres....

Dins l'àrea suburbana de l'anomenat «Gran Los Angeles» hi ha grans barris de luxe residencial, com Beverly Hills, i mítiques ciutats, fabricants de somnis, com la cinematogràfica Hollywood, o la mateixa Disneylàndia...

Per això el muntatge d'uns jocs olímpics esdevingué per als californians com un somni més... Els dòlars no faltaren en un estat ric en petroli i tecnologia avançada... El repte era engrescador i el reclam publicitari no hi podia pas ésser absent.

Els americans van voler demostrar que en imaginació i en innovació, ningú els guanyava, i així ho vam poder veure en les sensacionals cerimònies d'obertura i de clausura dels jocs.

I és que, per a ells, la tradició i austeritat de la flama olímpica anava lligada inversemblantment a les innovacions tecnològiques de les quals en són capdavanters: l'home-astronauta, els raigs làser, l'E.T., els plats voladors.... tot anava lligat i ben lligat amb les essències més pures de l'olimpisme. Per a la població americana, la comptabilitat entre tradició olímpica i mentalitat tecnològica era total.

I unes olimpíades a la seva terra, no només volia dir rècords, competi-

cions i amistat entre països, sinó que significava especialment dòlars i diners...., tot això vinculat a demostrar a tot el món el seu nacionalisme més folklòric, que en alguns casos arribava al xovinisme més exagerat.

Els Jocs Olímpics a mans d'una empresa privada.

Per a demostrar que els Estats Units són diferents, que creuen a ulls clucs en l'empresa privada i que tenen una fabulosa facilitat per a crear diners, enguany per primera vegada a la història, l'organització dels jocs s'ha encarregat a una empresa privada... I, per tant, cas també únic, no ha pas estat un Ajuntament o una Institució pública l'organitzadora dels jocs...

Tant ha estat la incidència de la iniciativa privada en els jocs, que fins i tot la mateixa piscina olímpica era propietat de la multinacional de l'hamburguesa, la Mc. Donald's.

Si hem de destacar fets positius de l'Olimpíada, crec que caldria assenyalar l'excel·lent organització que es va notar en la coordinació dels actes, i la puntualitat de les competicions. Les proves se succeïren en perfecte cronometratge.

També, tot i alguns accidents fortuits, els sistemes de seguretat i vigilància varen funcionar en perfecta sincronització, i no es van produir fets com els atemptats de Munich, l'any 1972, cosa que podia ésser molt factible per l'enorme efecte propagandístico-polític que tenen uns jocs olímpics.

Més enllà de l'estricta esport: els interessos polítics i comercials.

Altra vegada hem vist, dissortadament, com els jocs olímpics es converteixen en plataforma de protagonisme

Cada vegada queda més lluny el fet de competir per pur amor a l'esport.

polític entre les dues grans potències: EE.UU i U.R.S.S.

Si els Estats Units van plantejar un boicot als jocs de Moscou l'any 1980, ara han estat els països de l'Est (amb alguna excepció) els que, comandats per la URSS han boicotejat els de «Los Angeles» amb la seva absència.

Això, a part del mal que fa a l'olimpisme, ha deslluït moltes competicions, especialment les proves en què els atletes d'aquests països són superiors, tal com es comprovà pocs dies després amb els anomenats «Jocs de l'Amistat» organitzats pels països de l'àrea socialista, precisament com a contrarèplica als de «Los Angeles».

Un altre fet desafortunat és la creixent comercialització dels Jocs. Si hi afegim que van ser organitzats per una empresa privada amb clar afany de lucre, i que s'havien de generar beneficis amb publicitat i anuncis per a fer front a les despeses, cal creure en la negativa comercialització dels jocs, i la negativa presència de la cadena de televisió americana l'A.B.C., que monopolitzava la informació i feia pagar enormes quantitats de diners, per amortitzar els jocs.

La cotització comercial és la negació de l'olimpisme.

Per altra banda, quan veiem els

Carl Lewis, els Moses, i els Smith de torn, fer-se cotitzar per anunciar la marca d'una samarreta, o d'unes sabatilles, o quan cobren ingents sumes de diners per assistir a criteriums o competicions, amb el títol de «competicions atlètiques», pensem, fins on han caigut els jocs olímpics, i quina perillosa comercialització estan engendrant.

Queda, doncs, lluny i cada vegada més, allò del competir per amor a l'esport, sense més ni més. Els valors (cívics, alius i fortius) que inculcaren els antics corredors grecs en els inicis de l'olimpisme van quedar depassats per la mateixa comercialització.

I què hi diria el propi baró de Coubertin, quan afirmava que «l'important no era guanyar, sinó participar...»

Ara sembla que l'important no és superar-se sinó guanyar una medalla d'or per a després fer-se cotitzar més i poder cobrar força quantitats en competicions atlètiques internacionals. La professionalització dels atletes no deixa de ser un important risc!

El futur és Seül

El futur és ara Seül. L'experiència d'un país oriental i subdesenvolupat pot ésser il·lustrativa de cares a una nova mentalitat organitzativa, molt diferent del que hem criticat de Los Angeles.

I per sorpresa nostra hem de dir que l'altre dia vàrem quedar bocabadats quan la televisió ens ensenyà les esplèndides instal·lacions que ja tenen construïdes els coreans. I nosaltres que ens pensàvem que el més calent era a l'aigüera! Doncs no, en això aquest país asiàtic ens ha passat la mà per la cara. No només ja tenen fetes totes les instal·lacions, magnífiques totes, 4 anys vista, sinó que el passat mes d'agost ja estaven assajant la pròpia cerimònia d'obertura per l'any 1988, amb la desfilada de cents de participants!

Després diguem dels països asiàtics i dels del tercer món! Encara n'haurem d'aprendre!

Protecció de La Selva

La Depressió de la Selva és una fossa tectònica configurada en les darreries de l'orogènia alpina i reomplerta de materials plio-quadernaris. La delimiten els relleus prominents de les Gabarres, les Guilleries, el Sistema Transversal Català, i els Horts de Maçanet la separa de la Depressió del Vallès. La Comarca de la Selva i part del Gironès se situen en l'àmbit d'aquesta Depressió.

L'interès paisatgístic d'aquesta zona geogràfica és notable, tant des del punt de vista estètic com pels fenòmens geològics que s'hi poden observar, i evidentment, per la gran varietat botànica i faunística.

En aquest breu article esmentarem algunes de les zones d'especial interès geològic i paisatgístic.

Així com els volcans d'Olot són molt coneguts (se n'han publicat nombrosos estudis i la premsa ha recollit moltes opinions a favor de la seva protecció), el volcà de la Crossa de Sant Dalmat ha restat gairebé oblidat. Situat en els termes de Bescanó i Vilobí d'Onyar, a uns 8 Qms. de la ciutat de Girona, al costat de la carretera de Santa Coloma de Farners, ens apareix el cràter de més diàmetre de la Península, aproximadament un cercle d'un quilòmetre de diàmetre envoltat de bosc, l'interior del qual es ocupat per camps de conreu. No forma un relleu prominent com altres volcans, i potser per aquest motiu passa desapercbut. El seu estat de conservació és força bo, malgrat algunes extraccions de greda situades en el seu vessant nord.

A la Selva, altres volcans interessants són els turons de Maçanet, formats al Miocèn, els quals estan en perill per la proliferació d'urbanitzacions i l'existència d'importantes extraccions (veure revista Presència n.º 639). Íntimament lligats a aquest paisatge volcànic, els estanys de Sils constitueixen una àrea inundada on es desenvolupa una gran varietat de formacions vegetals, algunes de les quals són molt rares a Catalunya. La importància faunística ve donada molt especialment per les aus que trobem en aquesta zona, un indret de pas privilegiat en el curs de les seves migracions.

En el curs del Ter, són importants les Deveses, tant les de Salt com les de Girona. Es troben en un estat irregular de conservació, degradades en diferent grau per la poca cura que s'hi ha tingut. És un lloc privilegiat per a les hortes i les plantacions d'arbres. Han d'adequar-se convenientment els espais públics, per tal d'aconseguir un lloc d'esbarjo lliure del soroll dels motors i d'instal·lacions i edificis de ciment, incompatibles amb l'ús que cal donar a aquestes zones.

La protecció d'aquestes àrees, a les quals podríem afegir la Vall de Sant Daniel i els fenòmens hidrotermals de Caldes de Malavella, s'ha començat a engegat en alguns casos, i en d'altres, en canvi, sembla que els responsables no tinguin pressa. Cal remarcar, però, que manca una planificació a nivell de comarca i que difícilment es poden concebre unes àrees aïllades i «ben conservades», i que al seu voltant regni el caos urbanístic i la destrucció dels boscos.

A més d'una actuació política clara, és molt recomanable, al mateix temps, de promocionar activitats pedagògiques per a la mainada: itineraris de la natura, aules de la natura i formació dels mestres vers un coneixement del medi natural. Es tracta que tothom cossi la importància que té la Natura i de com l'home en depèn d'una manera fonamental, tant física com psíquicament.

Si trobeu una porta entreoberta amb un cistell a l'entrada, per favor, no la tanqueu.

El cistell a la porta

Des de sempre, permeteu-me l'expressió, els hortolans i menerons del Poble han posat al cancell, o a l'entrada sobre una cadira mitjana, el cistell de tomates o mongetes o qualsevol altra hortalissa que l'abundor de la collita ha fet sobrerera; en tot cas, però, de collita pròpia. Aquest sistema de venda sense intermediaris que ha arribat als nostres dies amb la mateixa naturalitat que la vianda neix i creix en les nostres hortes, té pocs anys de vida, però m'agradaria que no el féssim desaparèixer abans d'hora, com varen fer amb les lleteries que venien llet de vaca al detall. Recordo que anàvem a comprar la llet d'amagat, amb la lletera dins el cabàs, per no comprometre el venedor que gosava transgredir la llei que prohibia despatxar llet que no fos envasada, ni etiquetada, ni descremada, ni desnatada, ni «deslletada», només venien llet de les seves vaques amb tota la seva crema, amb tota la seva nata i amb tota la seva «bona llet»!

No fa gaires dies que vaig anar a trobar un hortolà del veïnat per empaular la tomata de la poma per a confitar-la per a l'hivern. Aquest veí, que és un dels del «cistell a la porta», m'ha fet saber que ha rebut la visita d'un funcionari del nostre Ajuntament, que, molt amablement, i no pas per escrit, li ha notificat que la venda d'aquelles cinc mates d'enciam del cistell és una venda il·lícita i que, per tant, no tornés a cometre aquesta flagrant il·legalitat.

Aquest hortolà, que està jubilat de fa anys, cobra una pensió de 25.000 ptes. mensuals, amb la qual subsisteix, perquè no en vull dir viure, amb l'ajut del que cull a l'hort i els beneficis no declarats a la Hisenda de l'Estat, ni al Tresor de la Generalitat, ni a l'Ajuntament de la Vila, per la venda al detall de cinc mates d'enciam i tres quilos de tomates de penjar quan l'anyada és bona.

Aquest «noi de l'Ajuntament» no va pas marxar de buit, i va haver d'escoltar quatre veritats entre les quals s'hi compta que ja la seva àvia, i d'això fa molts anys, posava el cistell per vendre

a l'entrada i fins avui mai havia dit ningú que això era il·legal, ni sota el domini del Consistori Gironí.

Espero que aquest fet hagi estat més fruit del desconeixement del costum que voldríem servir, malgrat l'il·legalitat que pesa damunt d'ell, i que des de la Casa de la Vila es vetllarà perquè els quatre o cinc cistells que encara podem trobar repartits per les velles entrades del Poble continuïn com fins avui donant testimoni d'una tradició, segurament centenària, que crec que mai ha perjudicat al comerç del Poble ni a les arques municipals.

Cal potser que aclareixi que el «Meneró» que escriu aquestes ratlles no ha fet mai un duro del producte de la seva «Tribana», no us penséssiu que fos el meu cistell el que vull defensar.

**CONSTRUÏM
I VENEM
PISOS
BEN
FETS!**

ARFIX

SOCIETAT ANONIMA

Menéndez i Pelayo, 20
Tel. 23 97 11
SALT (Girona)

Mussols, xibeques i gamarussos. Els rapinyaires nocturns

La Gran Enciclopèdia Catalana descriu els rapinyaires així:

«RAPINYAIRE. 1 adj. m. i f. Rapinyador. 2 adj. i m ORNIT, dit de l'ocell que té el bec ganxut i les urpes ben desenvolupades, amb les quals mata les preses. Bé que de fet només siguin veritables rapinyaires tots els falconiformes (rapinyaires diürns) i estrigiformes (rapinyaires nocturns), hom hi inclou també alguns altres ocells, com els passeriformes del gènere *Lanius*, a causa de llur manera de procurar-se l'aliment. Tots ells són equipats per a capturar i matar animals sovint voluminosos, des de mamífers a grans insectes».

En realitat, però, els rapinyaires nocturns són molt més variats: hi ha els mussols, les xibeques i els gamarussos. En realitat, però, els rapinyaires nocturns són molt més variats: hi ha els mussols, les xibeques i els gamarussos. En realitat, però, els rapinyaires nocturns són molt més variats: hi ha els mussols, les xibeques i els gamarussos.

Amb tot, les seves desventures no acabades i els seus cantos nocturns i que els seus cantos siguin molt estranys ha provocat que els associem a bruixots (un cop més, un mecànic sense eines), dimonis i bestiar d'infèrri.

Fins ara, n'hem pogut censar 5 espècies, i ara podem arribar a les 6 que es desconeixien.

EL MUSSOL BANYUT (*Asio otus*). Amida uns 35 cms. És l'únic mussol de mida mitjana que té «orelles» llargues (d'aquí ve el seu nom popular). La part superior del cos és de color gris i la inferior terrosa. Ulls de color groc-taronja.

També és propi dels boscos, però al barri vell hi han niat. És poc abundant i també està en regressió.

LA XIBECA, BABECA O ÒLIBA. (*Tyto alba*). Fa uns 34 cms. del cap a la punta de la cua, coloració pàl·lida, cara blanca, parts superiors del cos de color amarronat i inferiors blanques. Té un vol vacil·lant, quan fosqueja té una aparença gairebé fantasmagòrica. Amb costums sedentaris i, per tant, de gran utilitat per a estudis biològics, ja que el contingut de les seves egragòpiles (regurgitacions que contenen els esquelets i altres parts no digeribles dels animals dels quals s'alimenten i que s'empassen sencers), ens indica la composició de la fauna de mamífers de les rodalies. Com a dada curiosa cal indicar que en la anàlisi de les regurgitacions d'una sola xibeca a «Can Culebra», hi hem comptabilitzat fins a 450 cranis de rosegadors.

A Salt, habita a tot el barri vell i cases isolades, a golfes, coberts, campanars o torres.

GAMARÚS (*Strix aluco*).

38 cms. Sense «orelles», cap gros i arrodonit, ulls negres. Coloració que varia del marró al gris, amb taques i ratlles.

Viu a Les Deveses, nia als nius abandonats d'altres ocells. És rar i sofreix una regressió considerable a les nostres contrades.

EL XOT (*Ninox ules*).

Té uns 19 cms. Molt més petit que els altres mussols, té «orelles» a vegades molt petites. Coloració mateixa que la del gamarús, però amb taques i ratlles més fosques i bé exclusivament.

S'ha adaptat molt bé a la vida urbana. Viu al barri vell i a les cases noves, sobretot a la part sud del barri.

Els rapinyaires nocturns al Pla de Salt

raires nocturns són unes aus ben poc aforsades amb l'home. Les expressions com "de gamarús, fill meu! Estàs més sol que nostre país, ens ho mostren clarament.

ures no acaben aquí: el fet que tinguin costums siguin monòtons, apagats i de to greu, a bruixots (un bruixot sense mussol és com un i bestiar d'ultratomba. A més, i per cau-

ar 5 espècies, i hi ha indicis per creure que es 6 que es descriuen tot seguit

sa de la seva mala fama, han estat objecte de persecució indiscriminada per part de caçadors, etc... malgrat que són els devoradors més eficaços de rosegadors (rates, ratolins, mussaranyes....) que hi ha.

Al Pla de Salt, i a conseqüència de la forta implantació humana que hi ha, gairebé totes les espècies presents estan adaptades a la companyia de l'home; això no obstant, de tant en tant apareix algun exemplar dels grans rapinyaires dels boscos, com ara el duc.

MUSSOL COMÚ. (*Athene noctua*). 21 cms. És petit, d'aspecte grassonet i cap aixafat. Parts superiors de color marró fosc-gris, amb taquetes blanques. Parts inferiors blanquinoses. Se'l sol veure sobre els pals d'electricitat, tanques, etc... Vola baix i ràpidament.

Viu a tot el pla. Nia a marges, pedres, cases, forats d'arbres (sobretot als saüquers). És força abundant.

En Xavier Sunyer, «rara avis», vist per en Lluís Mateu.

EL XOT (*Otus scops*).

uns 19 cms. Molt petit, amb unes «orelles» a vegades poc visibles. Ploatge molt ratllat i esquitxat de color gris amarronat. S'alimenta gairebé exclusivament d'insectes.

ha adaptat molt bé a l'hàbitat humà. Viu al barri vell i a les Deveses, i com a les cases aïllades de la zona sud del poble.

EL DUC. (*Bubo bubo*). És el més gros dels mussols d'Europa (66 a 71 cms). Té dues «orelles» prominents molt característiques, ulls grossos de color taronja, color lleonat amb taques fosques. Costums solitaris. Sofreix una forta regressió al nostre país. Habita a les boscuries, i, per tant, no és propi del Pla de Salt. No obstant això, el citem perquè és probable que faci o hagi fet algunes incursions al Pla.

Aquestes 6 espècies representants del grup dels rapinyaires nocturns al nostre poble, constitueixen un patrimoni natural, que és de tots i que malgrat la protecció de què gaudeixen per part de l'Estat, encara són objecte de persecució. **NO FEM EL MUSSOL! DEIXEM-LOS TRANQUILLS;** si desapareixen, hi perdrem tots.

Xavier Sunyer i Bover (Ecòleg)

Natura per a en Xavier, ho vol dir tot. Quan era petit ja anava pels prats amb el caçapallones amb un seu company; aquesta afecció per la natura el va portar a estudiar la carrera de Biologia, i més tard es va especialitzar en la branca ecològica. Això vol dir que en Xevi, és un bon coneixedor de tot l'entorn de Salt i el seu medi ambient: l'aigua, la terra, la fauna, l'aire i la flora.

Ell, que és i ha estat un bon col·laborador de LA FARGA, per la seva coneixença d'aquest tema, ens fa un estudi en aquest mateix número de les aus rapinyaires de les nostres Deveses, però nosaltres l'hem anat a trobar perquè ens parli de la forta degradació que pateix el nostre poble i tot el seu entorn, per veure si encara es pot recuperar.

— Primer de tot, Xavier, t'he de preguntar què és un ecòleg?

— Un ecòleg és un científic, és una persona que estudia els éssers vius i les relacions que tenen entre ells, i amb llur medi: l'aire, l'aigua, la terra.... Cal no confondre ecòleg amb un ecologista; l'ecologista és un senyor que pensa o interpreta la vida d'una persona d'una manera, per tant és una filosofia o una política, en canvi l'ecologia és una ciència.

— Per què vares voler ser ecòleg?

— No sé ben bé perquè va ser, però la meua família, els meus pares, m'ensenyaren uns valors educatius, que em varen servir per conèixer i respectar la natura desenrotllant la curiositat; això, juntament amb els bons professors de ciències naturals que vaig tenir, tot plegat va fer que triés aquesta carrera.

— A Salt tenim poc terreny i mal cuidat, què s'ha de fer per salvar-lo?

— El més important és mantenir les àrees agrícoles, les de bosc i les de plantacions, alhora que s'ha d'intentar que no progressin les àrees tan degradades, com les urbanitzades. Entenem per això que s'ha d'edificar allà on es pugui edificar i a partir d'aquí intentar recuperar les més degradades... Com? Potenciant que es recuperi la vegetació d'aquests llocs i mantenir-ho perquè no es degradin més. Ja sé que això val diners, però conscientiant la gent perquè vegin les Deveses com un lloc d'esbarjo i un lloc de producció agrícola i no pas un abocador, ja seria un primer pas. La policia ecològica pot fer un bon treball en aquest sentit.

— Quines són les espècies que més s'han extingit de les nostres Deveses, de tot tipus d'animals i ocells?

— N'han desaparegut moltes i n'han aparegut d'altres, naturalment han desaparegut les més espectaculars com: les llúdrigues, molts mamífers carnissers, el Duc Reial i d'altres, però la

degradació n'ha fet aparèixer d'altres de més molestes per a l'home, com les de tipus plaga. Mai hi havia hagut tants pulgons com ara, perquè han desaparegut les bèsties que se'ls mengen. Què passa amb les rates?, doncs que no hi ha prou animals carnissers que se les mengin. En un estudi que vaig fer a Vilanna, en un niu d'una òliba hi vaig trobar més de 600 caps de rata; els musols, els gamarussos, les òlibes, són animals carnívors i si no n'hi han, les rates es reproduïxen molt de pressa.

— Quant al riu, Xavier, com es troba?

— Jo sóc optimista; el riu, ara per ara, baixa net i s'hi pot anar a pescar. En els peixos hi ha hagut canvis, però no daten d'ara, sinó de les repoblacions fluvials. El que potser és més greu és la quantitat, ja que no n'hi ha tants com abans.

— La gent de les ciutats ha perdut el contacte amb la natura?

— Sí. Per una banda l'ha perduda perquè les ciutats cada cop són més estèrils, i per l'altra li ha augmentat la necessitat de retrobar-la, d'aquí ve la fugida de gent els caps de setmana cap als boscos, i com que la majoria no saben viure amb la natura, la destrossen.

— Els amics de la natura que solen anar a fer «camping» per aquestes contrades, es poden trobar amb animals perillosos o no?

— Bé, sempre n'hi ha algun de verinós, com l'escorpió, les aranyes, i els escurçons, que tenen més por ells de tu, que la que ens poden fer ells; el més dolent, que és l'escurçó (vibora), jo no tinc coneixement que n'hagin vist per aquí, el que sí s'ha de vigilar són les plantes verinoses, com el roldó, que és molt semblant a les mores quan és madur, i si es mengen poden fer molt de mal.

— Xavier, com està el nostre medi ambient?

— L'aigua està un xic fotuda, però no tant com la gent es pensa. Tenim un dels envassaments subterranis d'aigua més importants que hi ha. Quant l'aire, no està malament, potser el pitjor són les fresses, i l'ambient urbà, molts pisos en carrers estrets i això fa de mal viure.

— I de les aigües residuals, què n'hem de fer?

— Quant a les fàbriques, que són les que contaminen més, hauran de depurar-les, tot el que es pugui. Ara es treballa en el pla de sanejament i ara es cobrarà, junt amb el rebut de l'aigua, les aigües que llencem brutes per la claveguera; és a dir, embrutim l'aigua i haurem de pagar per netejar-la, i això crec que és correcte, les aigües domèstiques contaminen poc, vol dir que pagarem també poc.

— Els hortolans poden ajudar en la recuperació de la natura?

— I tant que sí; l'hortolà, primer de tot ha d'evitar de fer aquestes tanques i barraques que semblen suburbis; segon, evitar de tirar pesticides i fer-ho amb més mesura, la dosi adequada, i no fer servir els prohibits. Quant a això, que és més defecte d'informació, ells són els menys degradadors.

— Per acabar, Xavier, i en breu síntesi, ja que sé que tu col·labores amb l'Ajuntament de Salt per aquesta recuperació, quines són les prioritats que s'ha marcat aquest Consistori.

— La prioritat més important són les Deveses, recuperar-les i fer-les agradables per als veïns. Ja he dit abans que la policia ecològica pot fer un bon servei en aquest cas; mantenir l'ús agrícola, fer unes normes a llarg termini per a complir-les, que la primera potser és més política ja que no defalleixen en demanar que es delimitin els marges del riu, seguint per les indústries contaminants i els fums dels cotxes, per exemple.

No tots els pobles tenen la sort de tenir un ecòleg entre ells com nosaltres, i això ho hem de saber aprofitar, seguint els bons consells que ens pot donar en Xavier per mitjà de «La Farga» o del Consistori, que de ben segur seran importants per fer un medi natural més agradable.

Jaume d'Urgell captiu a Xàtiva

Amb la mort de Martí l'Humà, el 1410, sense descendència directa i sense nomenar successor, la corona Catalano-Aragonesa es quedà sense rei.

No nomena successor en vida, per l'esperança que tenia que la benedicció papal a la pretesa legitimació del seu nét natural, Frederic de Luna, fill del seu fill Martí, rei de Sicília, que morí el 1409, seria un fet i aquest seria nomenat rei de la Corona. No fou així, i el pretendent més directe, Jaume d'Urgell, el qual ja posseïa el càrrec de governador general de la corona, nomenament involucrat a l'hereu al tron, tampoc no aconseguí la seva pretensió per l'oposició de molts enemics entre els prohoms aragonesos i una minoria de catalans.

Aprofitant aquestes circumstàncies -la mort del rei sense successor- entren en joc els interessos i les intrigues, i el responsable principal (governador de Catalunya), enemic de Jaume d'Urgell, se les empesca totes per tal d'eliminar el pretendent. Dilació de la reunió a Corts, pactes amb aragonesos i valencians afins a les seves pretensions, tot fins aconseguir arribar al «Compromís de Casp», en el qual les persones que havien de decidir es pronunciessin a favor de Ferran de Castella.

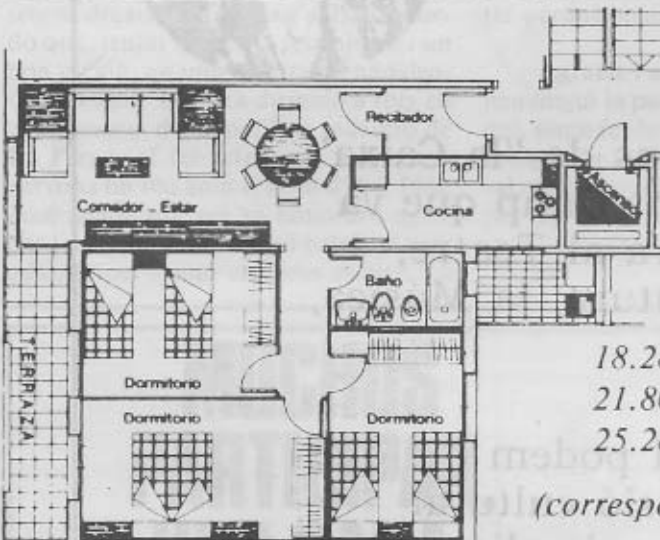
No cal dir que en aquest espai de temps (mort del rei Martí el 31 de maig de 1410 i el nomenament del nou rei,

Casp 24 de juny de 1412) els opositors a Jaume d'Urgell es valeren de les divisions entre els mateixos catalans, i una de les causes que hi va influir més va ser la promesa del nou monarca de reduir els impostos. Promeses que no es compliran, però que oferdes en un temps en què les contínues guerres d'expansió o de defensa, eren una continua sagnia de les arque dels potentats, en aquest cas, nobles clerecia i burgesia, veren tenir acceptació. Amb tot, ni es va complir la reducció dels impostos ni la pretesa voluntat d'acabar amb les guerres i el pitjor de tot fou que a partir d'aquest moment fou entre catalans i

més tard contra els catalans.

Al poc temps, els mateixos catalans que havien aprovat la instal·lació de la nova dinastia a la corona Catalano-Aragonesa, s'adonaren de l'error, però compliren la paraula donada esperant que el nou rei, entengués i respectés, com s'havia fet sempre, els acords i lleis de les Corts de Barcelona. El nou rei procedia d'una dinastia absolutista que no entenia i no acceptava que les Corts estiguessin per sobre d'ell; almenys així actuaren els seus successors i poc a poc Catalunya perdé el seu poder decisorí.

Sempre, però, busquem excuses o intentem trobar un culpable, responsable de tots els mals que ens afecten -abans i ara-; un fet tan senzill i natural, com hagués sigut nomenar un successor directe no fou possible. Els fets són els fets i la Història fa el seu camí, les lamentacions no canvien la situació. La revolta protagonitzada per Jaume d'Urgell és anihilada i aquest, captiu, mor empresonat al castell de Xàtiva als 52 anys, desposseït de tots els títols i riqueses, no complint-se tampoc els tractes de la rendició.

18.287 ptes. mensuals durant el primer any.
21.808 ptes. mensuals durante els 4 anys següents.
25.283 ptes. mensuals durant els anys restants.

(corresponent al préstec oficial del 8% i 11% d'interès)

300.000 ptes. d'entrada i resta a convenir.

PROTECCIÓ OFICIAL — PRÒXIMA ENTREGA

EUGESA

CONSTRUCTORA IMMOBILIÀRIA
C/. Major, 182 — Tel. 23 55 61 (4 línies) SALT-Girona

L'Avi Pau ens diu adéu

Aquest és el darrer número de la revista del Casal del Jubilat, LA FARGA, en què l'AVI PAU signarà el seu article de cada mes «Converses amb els meus nets». No és que deixi d'escriure o que me'n vagi. Senzillament, els meus nets es fan grans, i igual que jo, cada any n'afegim un de més al calendari de la nostra vida. I sobretot el més petit, que era quasi sempre el que amb les seves preguntes innocents motivava la conversa, avui ja és més picardiós i aviat em demanarà com ho ha de fer per donar un pessic a una companya de classe sense que ella es pugui enfadar. I els més grans voldran que els aconselli con l'han d'abraçar o petonejar, o deixar-s'ho fer per elles, perquè aquesta mena de coses, tant les fas com les reps.

Amb la meua vinguda a Salt, ja fa més de cinc anys, i fer-me soci d'aquest Casal de Jubilats, vaig encetar en la nostra revista la sèrie de «Converses amb els meus nets», amb una que feia referència a la independència autonòmica, perduda amb les aspiracions de crear una gran capital gironina a base d'aneixionar tots els pobles veïns. Des d'aleshores, ha caigut molta aigua, com vulgarment es diu. Salt ha obtingut la seva autonomia i els anys s'han anat amuntant l'un sobre l'altre, fent-nos cada dia més grans i en camí d'esdevenir uns vellets que per caminar ens caldrà l'ajut del bastó. I, precisament, quan escric això, fa pocs dies que he entrat dins la setena dècada de la meua vida, i recordo que, tenint només la seixantena i un bon escaig, en una felicitació nadalenca de l'amic Burxeta dirigida a tots els components del consell de redacció de La Farga, al fer referència a la meua persona ho féu amb el nom d'Avi Pau, qualificatiu que em va honorar i agrair tant, que des d'aquell bateig el vaig adaptar per signar els meus escrits. I a

partir del proper número de La Farga, en què no es publicaran les «Converses amb els meus nets», desapareixerà o fugirà, agafat de la mà d'ells, també l'Avi Pau. Però ell, amb el seu vertader nom i cognoms, continuarà col·laborant en la revista, iniciant-hi una nova conversa, les fonts de la qual seran petites històries de la vida saltenca entre els anys 1850 i el 1900, recollides i seleccionades de les actes de les sessions municipals, recopilades en els llibres d'acords del segle passat; anècdotes que foren viscudes pels nostres pares, avis o besavis. I tinc el convenciment que, a més d'entretenir-vos una estona, us agradaran. Almenys jo hi posaré tot el meu esforç i capacitat perquè sigui així.

Agraint l'atenció als qui cada mes heu tingut la paciència de llegir-me i als qui, sense fer-ho, sempre m'han saludat i tingut per un company més dels del Casal, aprofito aquesta avinentesa d'avui per dir-vos a tots: ADEU-SIAU.

L'esclat de l'alba

FRANCESCA LAGUARDA

L'aparició d'aquesta columna a «LA FARGA» es deu a la invitació que m'ha fet el consell de redacció a fi de donar a la revista una secció de caire poètic. Intentaré, mitjançant els poemes, de fer-vos arribar un grapat d'impressions que, ben segur a més d'alguna persona el farà saber-se intuït entre els mots, i a d'altres els hi reportarà algun sentiment viscut i que el temps ha anat ocultant vagament en el record. He cregut oportuna aquesta petita introducció, a fi d'emmarcar a grans trets el contingut d'aquesta col·laboració, que no pretén res més que aportar-vos un bri de calma enmig dels moments atrafegats que vivim. Permeteu-me de citar en aquest primer treball poemes d'en MIQUEL MARTÍ I POL, per l'única raó de saber-me totalment fusionada entre l'expressió i el caire de tendresa que dona als seus versos.

AMB EL VENT DE LLEVANT (L'arrel i l'escorça)

Amb el vent de llevant estimaré el record
dels pins de vora mar i les barques tan
clares,
oh vells amics!
Tota la densitat del verd quan la tarda
declina
al vell palau de tarongers,
i un sol xiprer, com l'ombra d'un
absent,
per fer la llum més pura.

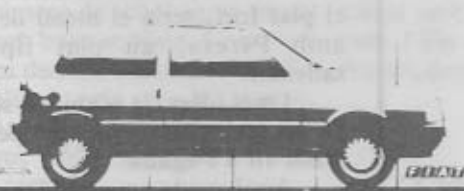
Tots els que heu fet record del meu
record
estimareu com jo la veu del vent
i l'enyorança clara de les veles.
Això us farà menys inclement l'absència
i jo podré dialogar amb vosaltres
com a les tardes íntimes,
vora la mar quietament amiga.

(Poema sense títol, extret del PRIMER
LLIBRE DE BLOOMSBURY)

Si els anys viscuts t'aquieten el gest,
o llegint aquests mots sents una
vaga malenconia que no saps d'on ve,
tal volta ets en camí de fer de cada
silenci un arbre ple de melodies
i de cada neguit una esperança.
Sigues tenaç, que la lluita és molt dura.
La pau no és un cop de vent sobtat,
sinó la pedra en la qual cada dia
cal esculpir l'esforç de conquerir-la.

MUCHOS
PARTICIPAN.
UNO GANA.

VITSA

1984 FIAT UNO
COCHE DEL AÑO EN EUROPA.

Concessionari Oficial per a Girona i Província
Avinguda Sept-Núvies, 28. Tel. 24.19.12 GIRONA
Servei Oficial: GARATGE INTERNACIONAL
Ctra. Girona - Anglès, Tel. 23.15.61 SALT

Propostes per a un estiu diferent

L'estiu és ja del tot mort. Un altre estiu, un altre any.

A l'estiu la gent viu i surt al carrer. Les festes no paren... Les vacances —els que les poden fer o els que treballen i poden gaudir d'aquest merescut descans, perquè els qui són al «paro» ni això poden fer...— les vacances, deia, donen una nova imatge a qualsevol poble.

En el nostre, concretament, molta gent aprofita fer les vacances als mesos de juliol-agost, i això fa que el poble de Salt quedi «desert»... I és aleshores quan arriben les nostres festes... les de Sant Cugat, les de St. Romà i les del Grup Verge Maria....

Segurament —i és clar— que molta gent ha llegit o vist per la TV, les vacances dels populars i dels polítics. No ha mancat cap dia que en els diaris, a les revistes i als altres mitjans d'escolta o visuals, no hi hagi estat protagonista la notícia d'aquell actor o actriu —senador o ministre— o el que sigui, que està passant les vacances en aquell o altre poble de muntanya o de la costa....

Són unes vacances amb «marketing». Vull dir que no deixen de ser notícia, venent una altra imatge. Així els veiem amb bicicleta, en una piscina amb calces curtes, estirats sobre una gandula.... També és l'hora en que ens ensenyen les seves senyores —els que no estan separats— o al senyor... si es tracta d'una famosa.

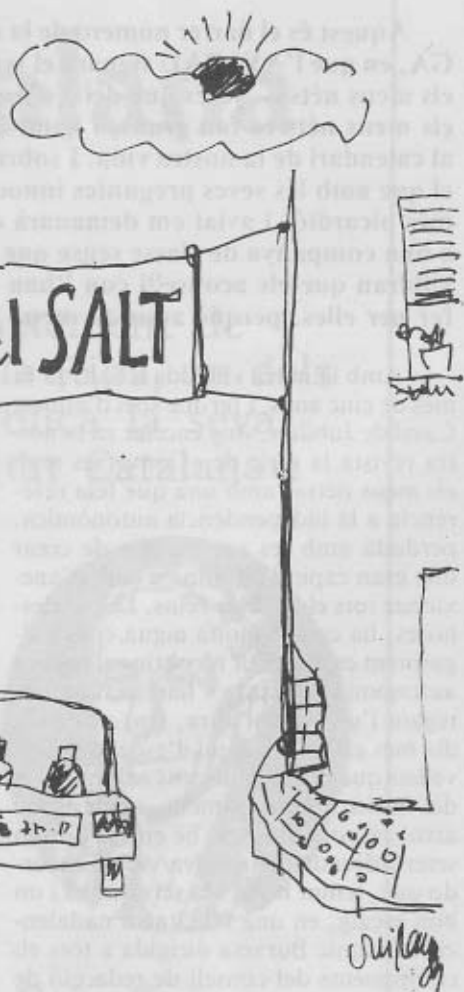
El cas és que això em fa pensar per aprofitar de vendre una altra imatge de Salt. M'explicaré. Fins ara, conegut-conegut, només teniem en Salvador Sunyer. Primer com a senador de l'Estat, després com a parlamentari, i ara com a batlle, càrrec que ja tenen tots els pobles.

Hauriem d'inventar-nos una nova

imatge que ens donés nom a la vila, i que fes que sortíssim als diaris i altres mitjans de comunicació.

Vull dir que, perquè el proper any Salt ocupi un lloc preferent dins les notícies de societat «frívols», hem de lligar-nos uns quants famosos....

Per exemple... a les Deveses, hauriem de fer-hi colònies a la natura i pot-

ser hi vindrien els fills del President Pujol. Els del Talleret haurien d'organitzar representacions d'una obra de teatre el més escandalosa possible, a la plaça de l'església, encara que la seva qualitat fos dubtosa....

Hauriem d'invitar en Jimmy Jimenez-Arnau, i deixar-li organitzar un concurs de «Misses» que es podria anomenar «ELECCION DE MISS SALTO AL UNIVERSO», si, si, en castellà, que queda més «hortera».

En Miquel Casellas, com a home de banca i amb molt bones relacions, podria organitzar un sopar amb personalitats del món de la cultura, la política i les finances, a l'era de Can Maret, on el plat fort, seria el menú de «L'Oca amb Peres», un plat típicament saltenc....

I més idees, ja n'anirien sortint.... De fet tenim tot un any per pensar-hi i posar fil a l'agulla.

Aquí queda aquesta idea per a donar una nova imatge de Salt a l'estiu de l'any vinent.... Ens l'apuntem?

motos catalunya

PERE TEIXIDOR

VENDA I REPARACIÓ DE BICICLETES

VELOMOTORS, I MOTOCICLETES

MONTESA DERBI - HONDA

GIMSON - VESPA - VESPINO

PEUGEOT - PUCH

Carrer Major, 307 Tel. 23 93 67

SALT (Girona)

L'acudit foll

BUGARAC

MILLORA DEL CASC ANTIC

* Hem rebut a la nostra redacció la revista «LA TERRA», portaveu de la Unió de Pagesos.— El darrer número és el 46, i correspon al mes d'agost d'enguany. Té 16 pàgines i val 40 Ptes. Agraïm la seva tramesa a aquesta organització. Ah! tothom qui la vulgui llegir la trobarà a la Biblioteca de LA FARGA... No faltaria més.

ooOoo

* El número de juliol-agost passat ha tingut molt bona acollida. Com es recordarà, era dedicat bàsicament a l'Escoltisme saltenc, pels seus XXV anys. La tirada va ésser també extra. Ni més ni menys que 1.600 exemplars.... O sigui, tot un record.

ooOoo

* Per cert, al darrer número, per

uns oblits involuntaris d'impremta, no van sortir complets els noms de qui pacientment fan la distribució de la Revista. Tornem-los a recordar: Pitu Geli, Josep Grassiot i Josep Cebrián, ja que la seva feina és insubstituïble. Gràcies!

ooOoo

* La Revista introduirà dintre de poc, uns canvis quant a publicitat, per a fer-la millor tant de cares als anunciants com als lectors. Ja us informarem...! Els avantatges seran per a tots! Atents, doncs, als propers números!

ooOoo

* L'amiga Francesca Laguarda, excel·lent poetessa, Cesca per als amics, s'ha incorporat al Consell de Redacció. Benvinguda i que la teva estada duri molt de temps!

La vida amb humor

BURXETA

L'aigua espatlla els camins. O sinó, que ho diguin als borratxins, que solen ser ocells de nit. Sempre recordaré una nit de llamps i trons i claus de ganxo. El carrer Major anava de gom a gom. Un desgraciat ocellot nocturn, d'aquesta mena que acabo de descriure, se'n veia un bull per travessar. Entre el vi de dins i l'aigua de fora, navegava com una tòtila. El pobre home plorava llàgrimes alcohòliques, que es barrejaven amb la salabror de la tamborinada. No sé si l'aiguat de la nit se'l va endur, o va ser rescatat per algun vaixell municipal. L'endemà, al carrer Major, ja no hi havia cap rastre ni de l'aigua, ni de les llàgrimes, ni del borratxí.

I, parlant de vi, se m'acut que la xibeca també és una au nocturna. En alguns indrets de la nostra geografia en diuen babeca. I la cosa la trobo d'un seny positivament remarcable, puix en aquest cas no hi ha perill de confondre un animal tan bell amb una cervesa. Imagineu-vos el pare que envia el fill a can mai tanquis a comprar una cervesa, i el menut que compareix amb un ocell, Mare de Déu! De mussols, n'hi ha a cor què vols! Per cert; el mussol és també un ocell de nit. Recordo algunes nits d'estiu al meu poble. Hi havia un marge, prop del mar, que n'era ben ple, de mussols. Sobretot les nits en què unes xicotetes estrangeres s'anaven a banyar conilles, amb perdó dels conills, que són animalons més aviat de dia. Si, els mussols són una espècie que abunda, m'han dit que els bingos i els casinos n'estan plens. I que, tot i que les pobres bestioles s'hi fixen molt, solen sortir pelats com una rata. Com una rata-penada, que també és au de nit. Rat penat, rata-pinyada, rata-penada... tant se val! A tots ens han produït algun ensurt. Diuen que xuclen la sang. Però no és veritat. Els qui realment ens xuclen la sang són els d'Hisenda; i aquests ocellassos actuen de dia.

Restan encara altres ocells de nit. N'hi ha uns que et buiden el pis, a la que et descuides. Aquests sí que són uns ocells! O uns «pájaros», tal com diu la veu del poble. Sobretot ara, que no hi ha prou gàbies i, les que hi ha, s'obren amb una facilitat esglaiadora. Ni la gàbia «model» no és segura. I el curiós del cas és que, quan aquests ocells estan engabiats, ens toca pagar el seu pisno. Primer ens han afaitat el gra de casa i, després, ens cal nodrir-los quan són a la gàbia. Si almenys es dediquessin a cantar per a nosaltres... Però no. Nosaltres... muts i a la gàbia! Ells canten per a l'Estat. D'això se'n diu ser cornut i pagar el beure.